

פ ר ר ט ו ק ו ל מסי 300
 קישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
 שהתקיימה ביום ד', ה' באדר א', תשל"ג
 (7.2.73), שעה 8.30

ב כ ח ר

חברי הועדה:

- יו"ר
- י. גולדשמידט
 - א. אנקוריון
 - ש.ז. אברמוב
 - ר. ארזי
 - י. ארידור
 - מ. אביזוהר
 - מ. ביבי
 - מ. בן-פורת
 - ג. האוזנר
 - ב. הלוי
 - ז. הרינג
 - א. לבנובראון
 - מ. סורקיס
 - א. עופר
 - מ. פרוש
 - ש. פרידמן
 - ח. צדוק
 - י. קורן
 - י.ה. קלינגהופר

- מוזמנים:
- א. ידין - ממונה על החקיקה, משרד המשפטים
 - מר קראפט - מטעם משרד הפנים
 - מ. שחם - " " "
 - א. שפט - " " "

ר. מלחי - מזכירת הועדה

רשמה: מ. סרלו

סדר היום: 1. חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ג-1973

2. חוק יסודי: הכנסת (תיקון)
 (הצעת חה"כ: מ. ביבי, מ. בן-פורת, מ. ברעם,
 צ. גרשוני, ח. צדוק י.ש. שפירא)

(נתקבל ביום 7.2.73)

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גולדשמידט:

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ג-1973

היו"ר י. גולדשמידט: אנחנו חוזרים היום, לזמן קצר, לדון בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ג-1973. היועצים המשפטיים של משרד המשפטים ומשרד הפנים - לפי בקשתנו - ערכו מה שנתקבל בוועדה. גם הוספו בחוק הוראות של חוקים אחרים. מן ההכרח שהועדה תראה עוד פעם את החוק בצורתו הסופית. גם ההסתייגויות של החברים יבוססו על הנוסח הזה, ולכן מצאנו לנכון להעמיד את החוק פעם נוספת על סדר היום.

א. ידין: כפי שחברי הועדה יראו, החוק הולך ומתארך. היה שלב בו הצענו שהחוק ידבר בעיקרו אך ורק על ראש הרשות המקומית שנבחר בבחירות ישירות. במקרים שהוא לא נבחר בבחירות ישירות, ישארו בתוקפן הוראות פקודת העיריות. הועדה לא קבלה את זה, והחליטה שהחוק ידון בראש הרשות, לאו ודקא שנבחר בבחירות ישירות, אלא בכל ראש רשות.

השינוי הבסיסי השני שחל, היתה הנקודה שח"כ עופר הביא לרוויזיה, שהמועמד צריך להיות בראש רשימה מפלגתית ולא יכול להיות אדם שאינו קשור למפלגה. כל השינויים שחלו בנוסח הזה, לעומת הקודמים, נובעים משני הדברים האלה. זה גם מסביר את שינוי שם החוק.

כל ההוראות תהיינה מרוכזות בחוק הזה באשר לסגנים, ולכן חשבנו לנכון לרמוז על כך גם בשם החוק.

עיקר התוספות שיש בנוסח הזה, לעומת הנוסח הקודם, באות מזה, שאותן ההוראות של פקודת העיריות שבנוסח הקודם, הן מוזכרות בעיקר בסעיף 127, שהוא ארוך מאד, ועכשיו נכנסו לכאן.

החוק הזה מחליף סימן בפקודת העיריות באותו האופן כמו שחוק הבחירות לרשויות המקומיות החליף פרק בפקודת העיריות ובצווים של המועצות המקומיות, לפי אותה המתכונת של חוק הבחירות הקודם. תמצאו כאן סעיפים שבנוסחאות הקודמות לא היו כלולים, בעיקר סעיף 26, שהיה קודם סעיף 127 של פקודת העיריות. סעיף 25 לא היה בנוסחאות הקודמות והועתק מפקודת העיריות. התווסף מחדש גם סעיף 17 שלקוח מאחד הסעיפים של אותו החלק של פקודת העיריות ונכנס לכאן.

סעיף 18 הוחזר לחוק הזה.

השינויים האחרים נובעים כולם מהרוויזיה של ח"כ עופר. זה הביא לשינויים מהותיים בסעיף 5, וגם בסעיפים אחרים, שאולי חברי שפט עוד יעמוד על פרטיהם.

מעט שינויים לא מהותיים באו גם ממקור אחר, וזה - שנוסח עבר עוד פעם את הביקורת של המנסחים שלנו, והם הכניסו שיפורים קטנים, אבל הם אינם מהותיים לעצם העניין.

א. שפט: בסעיף 15, העיקר בשינויי נוסח.

סעיפים. האחד דן בתיקונים לפקודת העיריות, והשני בתיקונים בפקודת המועצות המקומיות. גם כאן השינוי איננו מהותי. היום זה מתפצל לסעיף 29 ו-30.

באותם הסעיפים שבהם דובר, שגם בהם אין שינוי מהותי, אלא הם הועתקו מארבעה סעיפים בפקודת העיריות (סימן ב' של הפרק השביעי).

הרשיתי לעצמי, בהכנת ההסתייגויות של חברי-הכנסת, להתאים את ההסתייגויות לנוסח המונח כאן.

היו"ר י. גולדשמידט: מבקש ממך שפט שיאמר לנו, לפי הסעיפים, מה השינויים שחלו.

א. שפט: משווה את הנוסח מחודש נובמבר עם הנוסח החדש.

בסעיפים 1 - 3 אין שינויים מהותיים.

סעיף 4 שונה בעקבות תיקון של חה"כ עופר.

י. ארידור: לסעיף 4(ב) : על הפירוש להירת כראש הרשימה. אני מציע למחוק בסעיף זה את המלים "והוא ראשון ברשימת המועמדים למועצה; ולהוסיף סעיף 5(ג) בו ייאמר: המועמד המוצע לפי סעיף זה, יהיה ראשון ברשימת המועמדים למועצה.

א. שפט: מסכים להצעת חה"כ ארידור.

א. ידין: לא הייתי מקבל את הצעת חה"כ ארידור. מי שקורא את החוק כולו ולא סעיף סעיף בפני עצמו, יהיה לו ברור שהסעיפים הראשונים שייכים לסעיף 2 ולא לסעיף 26. אם מי שהוא רוצה לקבל את התיקון הזה, אני חושב שהתיקון צריך לכוא בסעיף 26, ושם להוסיף: הוראות סעיפים 4 ו-5 לא יחולו על בחירות לפי סעיף זה.

י. ארידור: מוכן לקבל את הצעת פרופ' ידין.

מ. אביזוהר: אני מציע ברוח הצעת חה"כ ארידור, להוסיף בסעיף 4(ב) : זבאי גם להיבחר ברור שאנחנו מתכוונים לבחירות הללו בבחירות לראש הרשות. שיהיה ולא לבחירה לפי סעיף 20.

י.ה. קלינגהופר: מצדה בהצעת פרופ' ידין. מהאיזכור של סעיף אחד, תלמד לגבי סעיפים אחרים.

אני הייתי מציע להזכיר זאת בסעיף 26 שסעיף 4(ב) לא יחול על הבחירה ע"י המועצה. אני מבקש שזה ייבדק ע"י משרד הפנים. ע"י תיקונים מאולתרים כאלה, אנחנו מסתכנים בענין הניסוח. כל שינוי, צריך לבדוק אם הוא משתלב עם מה שאנחנו משאירים. אי אפשר לבדוק זאת בוועדה. השינויים מסוג זה, אם הם יתקבלו היום, אבקש דחיה נוספת, כדי לתת שהות ליועצים המשפטיים לבדוק באופן יסודי את ניסוח החוק.

א. אנקוריון:
אם נאמר שלא חלים סעיפים אלה ואלה, אז בסעיף 4(ב) יאמר שאדם שייבחר יצטרך להיות חבר המועצה. את זה איננו רוצים.

היו"ר י. גולדשמידט: נדון בזה כאשר נגיע לסעיף 26.

מ. אביזרהר:
אני חוזר ומציע שלנגד עיני האנשים לא יהיו התיקונים בסעיפים האלה, אלא שהכוונה היא לבחירות אישיות. אני מציע להבהיר את זה ולא להכניס את זה בסעיפים האחרונים.

י.ה. קלינגהופר:
הרציו של תיקון עופר - שאני מתנגד לו, אבל רוב הועדה קיבלה אותו - הוא, שרק איש מפלגה יוכל להיות ראש הרשות. זה לא קולע למטרה אם אנחנו כותבים בסעיף 4(ב) - והוא ראשון המועמדים למועצה - כי גם רשימת המועמדים למועצה יכולה להיות מוגשת ע"י המפלגה.

היו"ר י. גולדשמידט: אין כוונה אחרת.

ה ו ח ל ט

בסעיף 4 טרם נגמר הדיון.

א. ידני:
לסעיף 5(א) אני רוצה להפנות. בסעיף 4(א) אמרנו שהוא צריך להיות ראש ברשימת המועמדים; בסעיף 5(א) אנחנו הולכים לפי שיטה מורכבת כי הועדה החליטה כך. כאשר התעוררה השאלה בפעם הקודמת, הועדה החליטה שצריך להיות כך.

בשביל הגשת רשימה למועצה שלא ע"י סיעה קודמת, יש דרישות אחרות מאשר אלה של 5(א). מבחינת מספר התומכים הדרושים נוצר מצב משונה שאפשר להציע מועמד רק אדם שעומד בראש רשימה. אם קבוצה שאיננה סיעה, רוצה להציע מועמד, אז אמנם בשביל הרשימה למועצה היא צריכה למלא אחר התנאים של חוק הבחירות למועצה; בשביל להציג את האיש הראשון ברשימה בתור מועמד לראש עיר, היא צריכה למלא את התנאים של סעיף 5(א).

היו"ר י. גולדשמידט: לאן נעלמה ההוראה שצריך לצרף את הסכמת המועמד?

א. שפט: את זה צריך להוסיף.

י.ה. קלינגהופר:
האם נבדק, שבמקרה שהוצעה הצעה, עם פטירת המועמד הראשון, (אם הוחזר הערכון שש ולם), למועמד השני, האם צריך לשלם ערבון בשביל השני?
בסעיף 8(א) מזכירים "כאמור בסעיף 5", מזה יכול להשתמע שבמקרה מיוחד של סעיף 6, אין צורך בערבון.

מ. גולדשמידט:
בסעיף 8(ב) נאמר שלא יהיה מועמד חזש כל עוד אין ערבון.

א. ידין:
בסעיף 8(א) אני מציע להוסיף: כאמור בסעיף 5(א) או 6.

היו"ר י. גולדשמידט:
על הועדה להחליט אם היא רוצה שבמקרה כזה יהיה ערבון. מדובר על כך, שתוך ימים ספורים רוצים להביא מועמד אחר.

י.ה. קלינגהופר:
אני בעד זה שישולם ערבון גם בעד המועמד השני. המצב לא משתנה.

ח. צדוק:
לי נדמה שאילו הועלתה השאלה לפנינו בזמן שדנו בענין, היינו מסכמים כי הדבר מובן מאליו שגם בסיבוב השני צריך לתת ערבות. איננו צריכים לעסוק בזה איפה זה ישולב. הועדה אמרה את דעתה והוסיפה תשומת הלב לכך.

ה ו ח ל ט

כי חובת הערכון תחול גם על המועמד השני במקרה שהמועמד הראשון נפטר. היועצים המשפטיים יקבעו היכן לשלב הוראה זו.

ר. ארזי:
אם נפטר המועמד הראשון, והמועמד השני יכול להיות האחרון ברשימת המועמדים; לכן צריך לאפשר לשנות את הרשימה. אם אנחנו אומרים שרק הראשון ברשימה הוא מועמד לראשות המועצה, צריך לאפשר לרשימה לשנות את סדר המועמדים.

ח. צדוק:
לא התעלמנו מהאפשרות התאורטית שזה יקרה, שאדם העומד בראש רשימה ייבחר לראשות העיר ולא ייבחר למועצה. האפשרות המעשית רחוקה מאד. פה האפשרות יותר מעשית. הפתרון הוא שנאמר בסעיף הזה שאותו מועמד יקפוץ לראש הרשימה.

א. ידין:
נניח שהרשימה מקבלת בבחירות שלושה מנדטים, אז לפי חוק הבחירות רואים כנבחרים את שלושת הראשונים ברשימה. אם מעמידים אותם בראש הרשימה הדבר בא על תיקונו.

המועמד החדש יעבור למקום הראשון שנתפנה,
וזה יפתור את הבעיה.

היו"ר י. גולדשמידט:

ה ו ח ל ט

לקבל הצעת חה"כ ארזי ולתקן את סעיף 6 בהתאם.

--

א. שפט:
סעיף 7 היה קושם 8. כאן בא ייחוד המועמדות. אדם יכול להיות מועמד לבחירות ברשות מקומית אחת. לעומת זה הוצאנו סעיף 42(ב) שהיה כלול בנוסח. ברגע שיש זהות מועמדות בין חברות במועצה לבין ראש הרשות, איננו צריכים אזכור ספציפי. מלבד זה, זהה הסעיף 7 לסעיף המקורי.

י. ארידור:
אנחנו עומדים לקבל תיקון בחוק הבחירות לכנסת, ששני פתקים מאותו סוג, אינם פוסלים את המעטפה. אין טעם שתהיינה הראות שונות בנושא זה בין קלפי לכנסת ובין קלפי לרשות מקומית. לכן אני מציע בסעיף 7(ג) להוסיף, לאחר המלים "שמעטפת הצבעה אחת", את המלים: או שני פתקי הצבעה של אותה רשימה, בין למועצה; בין לראש הרשות ובין לשניהם", אין כה כדי לפסול את הקול וכו'.

היו"ר י. גולדשמידט: ואם הכניס שלושה פתקים?

י. ארידור: אז המעטפה פסולה. שנים מאותה רשימה - זה כשר.

א. שפט:
היינו ערים לבעיה, אך בזמן שניסחנו טרם נתקבל התיקון לחוק הבחירות לכנסת. ברגע שהתיקון יתקבל שם, אמרנו שנתקן את סעיף 63 לחוק הבחירות לרשויות המקומיות. זו דרך שיש הפנייה ישירה לחוק שלפנינו.

י. ארידור:
מדוע לא לתקן את זה כאן? אם שם יהיה כתוב שמותר להכניס שני פתקים; אם יכניסו ארבעה פתקים, שנים לראש הרשות ושניים למועצה, על זה לא תהיה תשובה.

א. עופר:
עלינו לומר מה אנחנו רוצים. אם יהיו שני פתקים לראש הרשות ושני פתקים למועצה - זה כשר. אם יהיו שני פתקים ופתק אחד - זה כשר. אם יהיו שלושה פתקים ופתק אחד למועצה, זה פוסל את הקול לגבי ראש המועצה ולא לגבי המועצה. האם אנחנו רוצים שבגלל זה כל המעטפה תיפסל? לדעתי לא. לדעתי צריך לראות את זה כאילו זה בשתי מעטפות וכאילו אלו שני הליכים נפרדים.

א. ידין:
אם יודעים שעומדים לאשר את זה בבחירות לכנסת, אין צורך לחכות כדי להכניס את התיקון לחוק הבחירות לרשויות המקומיות. אבל אני מוכן לקבל את הצעת חה"כ ארידור. בסעיף 31 אפשר לתקן את חוק הבחירות.

מה שנוגע לגופו של ענין, אני חושב שכה"כ עופר לא צודק ואני הייתי תומך בעמדת חה"כ ארידור. או שיש שתי מעטפות אז בודקים כל מעטפה בפני עצמה, אבל אם יש מעטפה אחת, או שהיא טובה או שהיא פסולה. אם יש שלוש פתקאות למועצה ואחת או שנים לראש הרשות, לדעתי כל המעטפה פסולה. על הועדה להחליט, ואנחנו נתקן בהתאם בסעיף 31.

י.ה. קלינגהופר:
אני מציע לא לדון עכשיו לעופה של ההצעה.
אני מבקש שהיועצים המשפטיים יציעו לנו
הצעה לגבי הנקודה הסצפית.

היו"ר י. גולדשמידט:
על העקרון צריך להחליט. על הסדר
התחיקתי, אני מקבל את הצעת חה"כ
קלינגהופר.

י. ארידור:
אני מבקש שלגבי שלושה פתקים, תחליט
הועדה לפסול. אנחנו קובעים את זה
כעקרון בכחירות לכנסת. בשני פתקים אין עדיין אפשרות סימון;
שלושה פתקים, זו אפשרות סימון. אם כך, זה מסמן את המעטפה ולא
את ההצבעה, ולכן צריך לפסול את המעטפה. צריך להקל על העבודה של
ועדת הקלפי ולא לאפשר לה לעשות חשבונות. אין אפשר לומר שחצי
פסול וחצי כשר באותה מעטפה?

היו"ר י. גולדשמידט:
לא היתה הצעה מעולם להכשיר יותר
משני פתקים לאותה רשימה. השאלה העומדת
היא רק זו: האם פסול באחד משני הליכי הכחירות בתוך אותה המעטפה
פוסל את המעטפה כולה, או רק את ההליך עצמו. חה"כ ארידור אמר
שפסול במעטפה פוסל את כל המעטפה; חה"כ עופר אמר שהפסול אינו
פוסל אלא רק את אותו ההליך.

ה צ ב ע ה

בעד עמדת חה"כ ארידור, שקול פסול באחד מההליכים
הנמצאים במעטפה פוסל את המעטפה על שני מרכיביה
7 -

בעד ההצעה שהפסול אינו פוסל אלא את אותו
ההליך שבו נמצא הפסול (הצעת חה"כ עופר)
7 -

הצבעה חוזרת

בעד עמדת חה"כ ארידור 8 -
בעד עמדת חה"כ עופר 8 -

שתי גידסות.

א. שפט:
בסעיף 8 יש שינוי בקשר לסעיף 6
שכבר נתקבל. נוסף לכך אין שום זכו
מיוחד.

סעיף 9. מה שנעלם מכאן לעומת הנוסח
מנוכמבר - שם הפנינו לסעיף 127 של פקודת העיריות ולא לסעיף 26.
שם היתה הוראה אחרת לגבי 20%.

סעיף 10 - נובע מהצעת חה"כ עופר.
סעיפים 9 ו-10 היו כלולים בסעיף 12 הקודם.

לסעיף 10 - אין הערות.

א. שפט: סעיף 11 את הסעיף הזה הוספנו לפי הצעות הועדה.

אין הערות.

סעיף 12 - אין הערות.

סעיף 13

סעיף 15 בנוסח של נובמבר נפל כתוצאה מהצעת ח"כ עופר. בסעיף 13 היו שתי גירסות לגבי דיון חוזר בהחלטת המועצה. בינתיים הוכרעו הגירסות והלכנו בעקבות החלטותיכם.

י. ה. קלינגהופר: החלטת המועצה בדיון חוזר אינה נתונה לדיון חוזר לפי סעיף זה. שה לא מספיק. בסעיף (ד) יש חוסר אפשרות של דיון חוזר במועצה אבל לא חוסר אפשרות להציע. עצם הצעת ראש הרשות, מעכבת את ההחלטה.

א. ידין: סעיף קטן (ד) אומר שאין דיון חוזר.

סעיף 14

א. שפט: כאן הוספנו רק שלושה חודשים. אתם ביקשתם שבגביל את המועד של בחירת ממלא מקום.

י. ארידור: ההערה היא לגבי דיוק הנוסח. ברור שראש רשות אינו בוחר, הוא רק מציע. לכן אני מציע לכתוב: ראש הרשות יציע למועצה לבחור מתוך חכריה סגן זכו. אם המועצה אינה מאשרת, הבחירה אינה בחירה. כך שראש הרשות אינו בוחר, הוא רק מציע. ברור שההצעה יכולה רק לבוא מטעם ראש הרשות. גם לפי הנוסח הקיים עכשיו, אם המועצה איננה מאשרת את הבחירה, הבחירה איננה בחירה ואין לו סגן. אם כותבים שזה טעון אישור, פירוש הדבר, שאם רוצה - מאשרת, אם רוצה - לא מאשרת. ראש המועצה הוא המחליט את מי להציע למועצה, והמועצה מחליטה אם לאשר או לא.

א. עופר: ראש הרשות בוחר אבל צריך לבוא אישור. הנוסח מבטא את רצון הועדה. אם המועצה לא מאשרת, היא פוסלת את האיש. בתנאים רגילים היא צריכה לאשר, אלא אם היא רוצה לפסול אותו. זו היתה כוונת הועדה.

היו"ר י. גולדשמידט: הועדה החליטה כך ואיננו יכולים לחזור לדיון מהותי.

י. ה. קלינגהופר: פה יכול להווצר חלל ריק. אם כתוב: נבצר ממנו דרך ארעי, או אם נבצר ממנו דרך קבע, או ששר הפנים העביר אותו מתפקידו, או שהעביר אותו אבל יש ערעור. זה יכול לקחת זמן, ואז כהונתו לא נפסקת אלא רק כעבור תקופת הערעור. הוא לא חדל לכהן. המקרה הזה לא בא על פתרונו כאן. לכן אני הייתי מציע למחוק את המלים "דרך ארעי".

ה ו ח ל ט

בסעיף 14(ב) למחוק את המלים "דרך ארעי".

א. שפט:

סעיף 15:

בסעיף זה יש שינויי נוסח בלבד.
לסעיף 15 - אין הערות.

2. חוק יסוד: הכנסת (תיקון)
(הצעת ח"כ: מ. כיבי, מ. בן-פורת, מ. ברעם,
צ. גרשוני, ח. צדוק, י.ש. שפירא)

היו"ר י. גולדשמידט: כיום רביעי שעבר זנו בהצעת חוק של ששה חברי-כנסת על שינוי שיטת הבחירות. הצבענו על שתי האפשרויות: להכין את ההצעה לקריאה ראשונה, או להציע למליאה להסיר את ההצעה לסדר היום. כזכור, נתקבלה ברוב של 8 נגד 7 חברים, שם שתי המנעויות, העמדה שהועדה תציע למליאת הכנסת להסיר את ההצעה מסדר היום. כיום שני שמעה הועדה הצעה של שני חברים לחזור ולדון בעניין. ההצעה קיבלה רוב, ולכן נחזור לעניין ונצביע.

מה שעומד בפני הועדה לגבי שינוי שיטת הבחירות, זו ההצעה.

ההצעות הן:
להכין את ההצעה לקריאה ראשונה
להסיר את ההצעה מסדר היום.

ה צ ב ע ה

- 9 - בעד ההצעה שהועדה תכין את הצעת החוק לקריאה ראשונה
- 8 - בעד ההצעה להציע למליאה להסיר את ההצעה מסדר היום
- 2 - נמנעים

הוחלט: הועדה תכין את ההצעה לקריאה ראשונה. הצעת החוק תבוא על סדר יומה של הועדה באחת הישיבות הקרובות.

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ג - 1973.

א. שפט:

סעיף 16 - אין מה להעיר.

ד. ארזי:

מי הוא אותו חבר מועצה שימלא את מקומו של ראש הרשות? אם יש ממלא מקום קבוע, הוא ימלא את מקומו של ראש הרשות; אם אין - אז אחד הסגנים, ואם אין - חבר מועצה. האם הוא במעמד של סגן?

א. ידין:

לא, הוא רק ממלא מקום של ראש המועצה.

א. שפט:

סעיף 17

זה סעיף חדש לחלוטין. הוא הועתק מפקודת העיריות בנוסחו הקיים. זה סעיף 135 לפקודת העיריות.

מ. בן-פורת:

יש לי הערה אחת בסעיף 17 צריך לסייג מה שקיבלנו בסעיף 13(1).

א. שפט:

בעקבות שילוב 17 הכנסנו את 13(1) כדי שלא תהיינה אי הבנות.

מ. ביבי:

במקום המלה "והכל" אני מציע שיהיה פסיק.

ה ז ח ל ט

למחוק את המלה "והכל", ובמקומה יבוא פסיק.

ר. ארזי:

קבענו באיזה סעיף שיש דברים שלא יוכל ראש הרשות לאצול. למשל זכות הווסו. זה

צריך להאמר כאן.

א. שפט:

זה נאמר כאן.

היו"ר י. גולדשמידט:

ע"י העתקת הסעיף לכאן, הוא יימחק בפקודת העיריות?

א. שפט:

כן.

היו"ר י. גולדשמידט:

מדוע לא תהיה מגבלה איזה עובד יכול לקבל את הסמכויות? אמנם זה קשור להסכמת המועצה, אבל זה לא נראה לי. צריך לקבוע לאיזה עובד יכול ראש הרשות לאצול מסמכויותיו.

י.ה. קלינגהופר:

כאשר מנסחים חוקי עזר, מוסרים סמכויות משניות ליו"ר העיר. זה איננו לפי הוראה כללית בפקודת העיריות, שאפשר להעביר את זה לעובד הרשות. במתכוון לא קבעו רק מדרגה מסוימת, כי הסמכויות שמקובל למסור הן לעתים סמכויות מאד משניות, שזה סביר שלא איזה פקיד בכיר יספיל בהם, אלא פקיד זוטר. לכן אני מציע להשאיר את זה.

אני הייתי מציע לכתוב כך:

ראש רשות רשאי, באישור המועצה, לאצול מתפקידיו ומסמכויותיו, למעט סמכותו לפי סעיף 13, כולן או מקצתן, לסגן ראש הרשות... וכו'.

כך זה מקובל בחוקים אחרים. זה ממנה

את כל האפשרויות.

ר. ארזי:

מה שנאמר בסעיף 17 עכשיו מסתבר שראש הרשות יכול לאצול לסגן ולעובד רשות. חבר מועצה הוא במעמד נחות מאשר עובד רשות? היום המצב הוא כזה? אני חושב שיש כאן פגם. נניח שאין לו סגן, אז הוא מוכרח לתת לעובד. לא יתכן שחבר מועצה ימצא במצב שעובד יכול לקבל סמכויות מראש הרשות, וחבר מועצה איננו יכול. אם מפרטים, צריך לפרט הכל או להוציא את העובד ויישאר רק הסגן. אם לא רוצים לעשות זאת, צריך גם להוסיף את חבר המועצה לאלה שראש הרשות יכול לאצול לו מסמכויותיו והפקידיו.

א. שפט: מצטט סעיף 135 של פקודת העיריות.
כאן אמר אותו דבר כמו בסעיף 17.
אני מוכן להוסיף: למעט סעיף 17(1).

מ. ביבי: חבר מועצה גם ממלא תפקיד ביצועי.
אצילת סמכויות זה ענין שכרוך עם
ביצוע. אם חבר מועצה אצילת דק כגוף מחוקק, אין לאצול לו
סמכויות. יש ראשי מחלקות שהם חברי מועצה. לכן לי נראה שיש
להתייחס להצעת חה"כ ארזי. יתכן שבתוקף היותו איש מבצע,
יאצול לו ראש הרשות מסמכויותיו.

ש. פרידמן: האם אין לקרוא את סעיף 7 1 כך שעלול
להיות ראש רשות מוסמך לאצול את
כל תפקידיו ואת כל סמכויות? זה בלתי אפשרי, כי נאמר: מתפקידיו
ומסמכויותיו. זה איננו יכול להתפרש כאילו זה כל הסמכויות
וכל התפקידים.

י.ה. קלינגהופר: רצוי שנימנע ממתן יד לפוליטיזציה
מופרזת של המינהל העירוני. אני
מבחין בין חקיקה ומינהל. אמנם לחברי מועצה מסוימים יש גם
סמכויות בצוע, אבל זה נעשה על פי מו"מ פוליטי בין המרכיבים
השונים בעיריה. קובעים חלוקת תפקידים אקסוקוטיביים בין
נציגי המפלגות, לפי שפתח, וזה הסדר של קבע לאותה קדנציה.
פה מכניסים גמישות שאתה לא רואה את הגפה. נוסף על החלוקה
המאוזנת מבחינת פוליטית, של חלוקת תפקידים בצועיים בין
הסיעות, אתה מאפשר, אמנם בהסכמת המועצה, להעניק סמכויות
מינהליות נוספות על אלה שחולקו, לאחרים. זה יכול להפר
את האיזון שהושג לפעמים בעמל רב. זוהי פוליטיזציה מופרזת.
לסגן - אני מסכים, כי הוא מיועד להכנס לנעליו של ראש הרשות.
אבל לא הייתי מרחיב את היריעה.

על כן אני אומר: לעובד הרשות - כן;
עליו חזקה שלא ישתמש בשיקולים פוליטיים, זו גם חובתו.
אבל חבר מועצה יראה את עצמו חפשי להיות פוליטיקאי וישתמש
בסמכויות. על כן אני מציע להשאיר את הסעיף כמו שהוא.

מ. בן-פורת: אנחנו חייבים להפריד בין הכצוע ובין
הביקורת. הסגן והיו"ר זה לשם
בצוע יום-יומי של עבודת המועצה. יש לשמור על הגוף המבקר.
היום לא נותנים לחבר מועצה סמכויות בצוע. זה גורר אחריו
תשלום בשכר. אל לנו לטשטש את התחומים בין חברי המועצה לבין
עובדיה. סגן זה דבר אחר. הוא מתפנה לעבודה ברשות המקומית
וגם מקבל שכר עבודה. יש לשמור על התחומים בין הסגנים וחברי
המועצה.

א. שפט: אם נכריז על העברת סמכויות לחברי
המועצה, סיכלתם את הכוונה להגביל
את מספר הסגנים. כל הסעיפים בהם צמצמתם את מספר הסגנים
ברשויות המקומיות, עכשיו, כלאחר יד, מבטלים את זה.

מ. סורקיס:
העירייה והמועצה בנתיים על הנהלה ועל סגל עובדים. יתר החברים באים לישיבות ומתעניינים. אם יעניקו להם סמכויות, הם יהיו "בעלי בתים" בעירייה. מתחילה להיות ערבוביה. לא נותנים סתם סמכויות לעובדים לכל עובד נותנים סמכויות לפי הצירוף, עד שמגיעים לדרגים הנמוכים והם מטפלים ברשיונות לכלבים ובבעיות תברואה שונות. לא כדאי לפזר סמכויות.

א. ידין:
הסעיף הזה היה בפקודת העירייה מ-1934. לפני כמה שנים קיבלה הפקודה ג'וסח חדש, לא מעתיקים סעיף אלא מחוקקים מחדש. אילו היינו משאירים את הסעיף בפקודת העירייה, הוא היה נשאר כפי שהיה בשנצ 1934. עכשיו עושים סעיף חדש בחוק של שנת 1973.

" לא הייתי אומר כאן "פרט לסעיף 13(1)", כי ע"י כך אני מדגיש ששום סמכות אחרת לא סגורה בפני האצילה. אני רוצה להשאיר את החוקים, עד כמה שאפשר, כלי לנגוע בהם. אם אמרתי שהסמכות הזאת לא ניתנת לאצילה, לא יכול להיות ספק שזה לא ניתן לאצילה. אם אני כותב "פרט לסעיף 13", נתתי משמעות שלא התכוונתי לתת.

אשר לסגנים, אני לא רוצה להביע דעה. אני לא מציע כאן להוסיף את חברי המועצה.

היו"ר י. גולדשמידט:
הסעיף הזה הוא מעין מעשה חקיקה חדש. יש לשקול את הדבר הזה. נחזור לזה בישיבה הבאה.

המשך הדיון נדחה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.05